

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Margarita Evangelica

Essche, Nicolas van

Coloniae, 1545

De charitate ex fide & spe. 29

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49323](#)

LIBER I.

etio Davide dec̄at: Mihi autem adh̄ærere Deo
bonum est, ponere in domino Deo spem meam.
Non enim delinquent omnes, qui sperant in eo.
Quia ̄pes omnem vitiorum impetum & incur-
sum excludit. Denique spes ista non aliquam illi
eitam libertatem adducit, quemadmodum in il-
lis contingit, qui noxia sensuum suorum curiosi-
tate vane vtuntur, quorum spes non est spes, sed
pr̄sumptio, quamvis in Deo se sperare arbitr̄e-
tur. Sed illorum spes a vera spe nūmum distat,
eo quod noxia illa libertate gaudere volunt, de
qua nos beatus Petrus commonet, dicens: Qua-
si liberi & non quasi velamen habentes malit̄g
libertatem.

De diuina charitate, quæ ex fide & spe na-
citur.

Cap. XXIX.

Postquam vero fides & spes taliter in Deo
in vera & immobili tranquillitate funda-
tæ sunt, inde tunc oritur amor quidam &
complacentia ex eo, quod iam credidit & spa-
uit. Porro amor iste per spem ex Deo nascitur, in
quem & refluit, in illum videlicet nobilissimū
fundum, quem summa beatitudo inhabitat, ubi
in Deum transformatur. Tuncque fidē & spem
in vinculo amoris adeo confirmat, ut nequaquam
ultra nexus iste dissolui possit, donec anima iu-
bente Deo mortalitatis huius exuat vestem. Cū
autem perceperimus id, quod modo credimus,
& frui cōperimus eo, quod speramus, tūc fides
& spes ad nihilum redigentur, & amor solus in
diuinæ maiestatis contemplatione æternaliter
perdurabit. Et certe dici non potest, quantum a-
nimæ felicitatem cōferant tres istæ virtutes the-
ologicæ,

MARGARITAE EVANG.

ologicæ, eum eas quis in anima perfecte obtinet. Nam per fidei puritatem cogitationes in Deum cum intima fruitione subleuantur, per spei securitatē intellectus in claritate vultus sui dilatatur, & per charitatem voluntas in potissimum Dei beneplacito solidatur. Et tunc spiritus renouatur & pro modo suo cōformis spiritui Iesu Christi efficitur iuxta verba Apostoli dicentis: Renouamini spiritu mentis vestræ, & exuite veterem hominem, et induite nouum hominem qui secundum Deum creatus est. Etenim quando mēs taliter subleuata est, tūc cū Christo summa beatitudine fruitur, & corpus suū subdit spiritui regens ipsum iuxta exemplū Iesu Christi. Cum enim mens per amorem renouatur, tunc per eiusdem amoris largitatē ipsa quoq; inferior pars animæ & corpus renouatur. Nunq; enim oculos esse potest amor. Magna enim operatur si est. Nec quiescere potest, nec cessare vng; amare Deum, honorare Deū, Deo regratiari, Deum laudare, eius præsentia omni tempore responde re, et eius supremam laudem perficere. Ista nanque sunt deliciae eius. Plus enim amatum diligat quam seipsum. Denique amor iste virtutes omnes in se comprehendit, si tamen ille verus amor est, de quo sanctus Paulus ait: Sine amore nihil habentes, sed per amore omnia possidentes. Charitas omnia credit, quæ veritas suadet, ut credantur, fortiter sperat omnia, quæ fidès recte credit: omnia suffert. Nunquam excidit, neque in hoc seculo, neque in futuro. Rationem facit patienter & benigne omnia aduersa sufferre, nulli inuidere, neminem iudicare, sed felicitati alterius congratulari tanquam sux.

L I B E R I.

suæ. Irām reprimit , vt nec turbari, nec inflari possit, eamque facit om̄e malum detestari. Vīni concupisibilem restringit , quatenus non gaudet super iniuitate . Mores etiam corporis in matura quadam & humili modestia componit & cunctorum est obsequijs parata . Loco infimo delectatur. In omni pressura tranquilla permanet & de oblato sibi honore erubescit. Insuper in anima quendam amoris languorem & æternitatis gustum generat. De qua charitate sic dicit Hugo de sancto Victore : O charitas quā inextinguibiliter in præcordijs martyrum arsisti, quia nec probris, nec præmijs , nec poenias obrui potuisti . ¶ Denique quanto mens seipsum ab intra magis nudam & ab omni imagine liberam reddit , tanto amplius a Deo trahitur ad vniendum se illi per ardentissimum amorem, vbi tunc a seipsa deficit, & quanto minus in se aliquid inuenit, cui per amorem inharet, tanto amorosius a sponso suscipitur, & eius charitate amplius vulneratur, & tāto fit ad quārendum illum studiosior , quanto eum intra se esse iam nouit. O quoties in hoc statu beatissimis spiritibus clamat dicens : Annunciate dilecto, quia amore langueo . Merito gloriari potest charitas ista potatam se esse in cellarīs sponsi, inebriatam cœlestibus desiderijs, & amplexatam brachijs amoris eius . Tunc p̄iissimus Deus radios amoris sui diffundit ac dirigit in nobilem illum essentiale fundum cum claro ac supersplendente lumine suauissimæ charitatis suæ, omniaque eius interiora permanat, de quo sic ait sanctus Bernardus: Felix anima, quæ in Christi recumbit pectore , & inter verbi brachia requiescit.

MARGARITAE EVANG.

quiescit. Magna & stupenda dignatio sponsi, qd
quiescere facit animam contemplantem in sinu
suo, in quo omnem inuenit suavitatem, vt iam
merito dicat: In pace in idipsum dormiam & re-
quiescam. Hinc etenim dicit: Leua eius sub capi-
te meo, & dextera illius amplexabitur me, ubi
per caput intelligitur suprema pars animæ. Si-
cut enim caput præ cæteris membris amplius
solet exornari: ita quoque spiritualis pulchritu-
do præcipue consistit in suprema parte rationa-
lis animæ, in qua imago gloriosissimæ Trinita-
tis inuenitur. Vnde Esaias: Gaudens gaudebo in
domino, quia induit me vestimento salutis, et tan-
quam sponsam decorauit me.

Qualiter anima diuino sese amori debeat
mancipare, Cap. XXX,

O Anima nobilis, si quid apud dilectum tu-
um efficere desideras, assume tibi amo-
rem Dei. Nihil enim fortius est anima cha-
ritatis telo vulnerata, quippe quæ non mundum
hunc tantum, sed ipsum quam invincibilem De-
um vincit. Est reuera vigorosus admodum & a-
cutus amor, qui diuinam abyssum penetrare &
transagittare potest. Noli o anima negligere sa-
gittis amoris impetere dilectum tuum, quin po-
tius sine cessatiōe vulnera eum, donec eius actu
ali amore capi & constringi merearis. Ait quo-
dam loco ipse dominus: Vulnerasti cor meum
soror mea, sponsa vulnerasti cor meum, id est,
immensam pulchritudinem meam & superdele-
ciosissimam dulcedinem meam desiderijs tuis vi-
olenter penetrasti, o soror mea sponsa, quam in
comparabiliter te amare oportet Deum tuum,
quæ